مەمەد ئەکتاش: یەڵماز گۆنای کاریگەرییەکی گەورەی لەسەر سینەمای جیهان داناوە

مەنسوور جیهانی ـ "مەمەد ئەکتاش" سینەماکاری کورد و بەڕێوەبەری کۆمپانیای سینەمایی "میتەس فیلم" گوتی: "یەڵماز گۆنای" کاریگەرییەکی گەورەی لەسەر سینەمای جیهان داناوە.

"مەمەد ئەکتاش" سینەماکاری کوردی دانیشتووی وڵاتی ئەڵمانیا و بەڕێوەبەری کۆمپانیای سینەمایی "میتەس فیلم" سەبارەت بە فیلمی دیکۆمێنتاریی "ئەفسانەی پاشا ناشیرینەکە" The Legend of the Ugly King سەبارەت بە ژیانی سینەماکاری هەرمانی کورد "یەڵماز گۆنای" Yilmaz Güney لە دەرهێنانی "حوسێن تەباک" سینەماکاری کوردی دانیشتووی وڵاتی ئەڵمانیا کە لە دوازدەیەمین خولی فیستیقاڵی نێودەوڵەتی "سینەما حەقیقەت" Cinema Verite نمایشکرا گوتی: ئەم فیلمە لەسەر ژیانی "یەڵماز گۆنای" باوکی سینەمای کوردییە کە ماوەی حەوت ساڵ کاتی خایاند تاکوو ئامادە بێت و زۆر خۆشحاڵم کە لە فیستیقاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "سینەما حەقیقەت" پێشکەش کرا، سینەمای ئێران لە ئاستی دنیادا پێگەیەکی تایبەتی هەیە و دەرفەتێکی باشە کە سینەماکارانی ئێرانی "یەڵماز گۆنای" بە باشی بناسن.

گوتیشی: سینەمای ئێران بۆتە سینەمایەکی نێودەوڵەتی و ئێستاکە دەستێکی باشی سینەمای کوردییە و پێشوازیی یەکجا زۆری سینەماکارانی ئێران بۆ بینینی فیلمی دیکۆمێنتاریی "ئەفسانەی پاشا ناشیرینەکە" ئەمنی زۆر خۆشحاڵ کرد. سێ ساڵ پێش ئێستاش فیلمی سینەمایی "ڕەشەبا" لە فەستیقاڵی جیهانی فیلمی فەجر نمایشکرا و هەمووی ئەم هەنگاو و پەیوەندیانە زۆر دڵخۆشکەر و کاریگەرن.

ئەم بەرهەمهێنەرە کوردە سەبارەت بە کاریگەریی "یەڵماز گۆنای" لەسەر سینەماکارانی ئێران و جیهان گوتی: لەگەڵ خوالێخۆشبوو "عەبباس کیارۆستەمی" لە فەستیقاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "کان"ی فەڕەنسا بە تەرووتەسەلی قسەمان کرد و ئەو بە منی گوت کە فیلمی سینەمایی "ئومید" Umut لە دەرهێنانی "یەڵماز گۆنای" زۆر کاریگەریی لەسەر کردووە و هەروەها سینەماکارانی بەناوبانگی

ئێرانی وەکوو "ئەمیر نادری" و "موحسین مەخمەلباف" کاریگەریی ئەم سینەماکارە کوردەیان بەسەرەوە دیارە و کەڵکیان لێوەرگرتووە.

گوتیشی: "یەڵماز گۆنای" یەکەمین دەرهێنەر بوو کە سینەمای کوردی بە دنیا ناساند، کاتێک کە ئێمە فیلمی دیکۆمێنتاریی "ئەفسانەی پاشا ناشیرینەکە"مان ساز دەکرد، "ئەلخاندرۆ گۆنسالێس ئیناریتۆ" Alejandro González Iñárritu دەرهێنەری مەکزیکی فیلمی سینەمایی "بابێل" پێی گوتین کە یەکەمین جار کە فیلمی "یۆڵ"ی لە سینەماکانی مەکزیک بینیووە، بڕیاریداوە کە ببێتە دەرهێنەر. "مارتین ئیسکۆرسیزی" Martin Scorsese گوتی ئەگەر من پێش ئەوەی کە فیلمی "شۆفیری تاکسی"م Taxi Driver ساز کرد، "یەڵماز گۆنای"م بناسیبایە، بە ڕوانینێکی دیکەوە ئەم فیلمەم ساز دەکرد. دەتوانم بڵێم "یەڵماز گۆنای" کاریگەرییەکی گەورەی لەسەر سینەمای جیهان داناوە و تا ئێستاش لە قوتابخانە سینەماییەکاندا بەرهەمە هەرمانەکانی ئەو وەکوو وانەی خوێندن دەگوترێتەوە.

ئەم بەرهەمهێنەرە بەئەزموونە سەبارەت بە قۆناعی ئامادەکردنی فیلمی دیکۆمێنتاریی "ئەفسانەی پاشا ناشیرینەکە" گوتی: من پلانی سەرەتایی سیناریۆی فیلمەکەم نووسی و پاشان بە "حوسێن تەباک"دا کە ئەوکات قوتابی "میشێل هانیکە" Michael Haneke بوو و لە ئاکادیمیای ئەم سینەماکارە مەزنە سینەمای دەخوێند. من ئەو کاتەی کە دەستم بە کاری سینەما کرد زۆرم حەز لێبوو کە کارێک بۆ "یەڵماز گۆنای" بکەم. چونکە "یەڵماز گۆنای" لە سینەمای تورکیادا شۆڕشێکی ساز کرد و هەروەها دەستپێکی سینەمای کوردی بوو. و وەکوو دەرهێنەرێک لە دنیای ئیسلامدا بۆ یەکەمین جار لە فێستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی "کان" لە وڵاتی فەڕەنسا خەڵاتی گەورەی زێڕینی "چڵە خورمای" بەدەستهێنا.

گوتیشی: تایبەتمەندیی هەرە گەورەی "یەڵماز گۆنای" ئەوە بوو کە ئەوکاتەی کە زینداندا بوو، لە بەندیخانەوە دیکۆپاژەکانی بۆ یاریدەدەرەکانی دەنارد و ئەوانیش فیلمی سینەمایی "یۆڵ"یان وێنەگرت و بەم شێوەیە دەرهێنانی بۆ ئەم بەرهەمە سینەماییە ئەنجامدا.

ئەکتاش لە درێژەی قسەکانیدا گوتی: "یەڵماز گۆنای" فیلمەکانی بە شێوەیەک سازکردووە کە هەر نەتەوەیەک لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست سەیریی بکات خۆی و شوناسی خۆی تیایدا دەبینێتەوە. ئەم سینەماکارە کوردە بە هۆی ئەندێشەی مرۆڤایەتییەوە ژیانی خۆی لەدەستدا.

بەڕێو□ بەریی کۆمپانیای سینەمایی “میتۆس فیلم”ی ئهڵمانی سەبارەت بە وتەکانی “میشائیل هانیکە” Michael Haneke و “کۆستا گاوراس” Costa-Gavras سەبارەت بە کەسایەتی و پێگەی “یەڵماز گۆنای” گوتی: “یەڵماز گۆنای” ئەو کاتەی کە لە فەڕەنسا دەژیا لەگەڵ کۆمەڵێک دەرهـێنەر لە سینەمای جیهان پەیوەندییەکی دۆستانەی باشی هەبوو، کە یەکێک لەوانە “کۆستا گاوراس” بوو، “یەڵماز گۆنای” بەتەمابوو کە لە وڵـــاتی یۆنـــان فیلمێکـــی گەورە بەرهـەمبـێنـێـــت و ئەم دەرهـێنەرە ناودارە یۆنانییەش بڕیاروابوو کە هاوکاریی بکات. “کۆستا گاوراس” کاتێک کە باسی گۆنایی دەکرد تەنیا دەگریا، یەگجار زۆر ه□قا□ی یەکتریی بوون.